

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Običajni: do 9 petih vrst 4 K, od 20-15 petih vrst 4 K, večji inserati petih vrst 8 K; notice, poslano, izjave, reklame, preklicani petih vrst 12 K; poroke, zaroke velikost 15 vrst 120 K; ženitne ponudbe beseda 3 K.
 Popust le pri naročitih od 11 objav naprej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 304.
 Dopolne stroške in dodatne izdatke izločeno.
 Receptiv se ne vrata.
Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
V inozemstvu 65 par = K 2.60.
 Poštnina plačana v gotovini.

„Slov. Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . K 300.—
 polletno 150.—
 3 mesečno 75.—
 1 25.—
 V inozemstvu:
 celoletno K 490.—
 polletno 240.—
 3 mesečno 120.—
 1 40.—
 * Pri morebitnem po izjavi se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 200 par nakaznic.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo oskrbiti.

Dr. Vlaisić: Upravna razdelitev Slovenije in Ljubljana.

O upravni razdelitvi naše države se ni pri nas niti v javnosti niti v organizacijah dovoljno razpravljalo, vsled česar je ostalo to najvažnejše vprašanje za našo javnost z devetimi pečati zapečatena tajnost naših politikov. Načrti, ki so prodrli v javnost, so bili nepopolni in nejasni, v ustavi so pa določene le glavne smernice. Kolikor posnemamo iz poročil časopisja se je začel v nekaterih pokrajinah hud boj za razdelitev oblasti in vsled poročil o razdelitvi Slovenije se je začela tudi pri nas javnost živahneje zanimati za to vprašanje. Žalobog, da se o zadevi razmotriva samo s političnega stališča z različnimi površnimi očitani, ki nimajo s stvarjo absolutno nič opraviti. Popolnoma na jasnem si namreč moramo biti, da ni vprašanje razdelitve države v upravno oziru niti najmanj v zvezi z vprašanjem avtonomije posameznih pokrajin, ker je to vprašanje že po ustavi rešeno. Vsled tega odpade sleherni očevek avtonomističnih težej onim, ki se bavijo s to zadevo in se ne strinjajo s predloženimi načrti. Vsled tega tu ti toplo in odkrito pozdravljamo, da je dal „Slov. Narod“ s člankom g. Pustoslavca inicijativo za to razpravo. Zeleti bi le bilo, da ostane ta razprava stvarna, brez strankarske primesi. Na drugi strani bi pa bilo želeli, da se oglašijo naši strokovnjaki na gospodarskem in pravnem polju ter podajo svoje mnenje.

Po poročilih časopisja obstoji načrt, da se deli cela država na 26 upravnih oblasti, med katerimi tvorita tudi Beograd in Zagreb z okolico samostojni oblasti; Slovenija se razdeli po tem načrtu v dve oblasti: ljubljansko in mariborsko. V koliko odgovarja ostala razdelitev države potrebam in zahtevam ljudstva, tu ne bomo razmotrivali, hočemo se dotakniti le razdelitve Slovenije.

Predvsem moramo konstatirati, da je Ljubljana po tem objavljenem načrtu degradirana na mesto druge vrste. Med tem ko tvori ta Zagreb in Beograd z okolico samostojni oblasti, ostane Ljubljana navadno avtonomno mesto z lastnim statutom, ki bo sicer sedež oblasti za ljubljansko oblast, toda vse ostane pri istem razmerju ka-

kor danes. To pomeni za Ljubljano hud udarec, ker je cela ni ena bodočnost in njen razvoj za dolga leta oviran in bo treba mnogo truda in mnogo stroškov, da se bo ta napaka popravila. Opozorimo tu samo na načrt velike Ljubljane, ki se bo moral s časom uresničiti in bo naloga merodajnih faktorjev, da bodo že radi stanovanjske miselje začeli delati na njegovi izvršitvi. Ako bi tvorila Ljubljana s okolico svojo oblast, kakor Zagreb in Beograd, potem je to vprašanje že skoraj samo po sebi rešeno. Opozorjamo dalje na položaj Ljubljane v gospodarskem oziru kot najvažnejše postojanke za razvoj naše trgovine in industrije, zlasti kot mesta, ki tvori važno izhodišče k morju proti Trstu in Reki. Ljubljana bo v tem oziru izpolnila svojo nalogo le, ako ostane močno središče, v katerega se stekajo vsa gospodarska pota in to ne samo Slovenije, temveč vse države. Kajti zavedati se moramo, da je Ljubljana danes najvažnejši center severnih obmejnih pokrajin, ki mora čuvati fronto na dve oz. tri strani, mora pa biti prehodno območje trgovsko središče, ki je zvezano s trgovskimi cestami vse države.

Kaj pomeni Ljubljana v kulturnem oziru za našo državo, mislim, mi ni treba povdarjati, zakaj dovolj je, da je bila Ljubljana vedno ono središče, iz katerega se je širila jugoslovenska ideja širom naše domovine in da mora in hoče biti tudi danes najvažnejša opora državi.

Ako hoče Ljubljana to svoje stališče vzdržati, je skrajni čas, da se vzdrži ter pove javno, kaj misli in kako čuti.

Ze iz navednih vzrokov smatramo delitev Slovenije v mariborsko in ljubljansko oblast za najbolj ponesrečen poizkus, katerega nikakor ne moremo dopustiti.

Pred očmi moramo imeti še tudi ostale slabe posledice, ki bi jih imela taka delitev Slovenije v gospodarskem in narodnem oziru. Ako premostrimo tu samo geografski položaj slovenskega dela države, vidimo, da zavzamemo eden najbolj izpostavljenih in zato najvažnejših položajev, vsled česar mora biti v naši obmejni pokrajini, h kateri prištevamo Slovenijo, ko-

likor mogoče največja enotnost v vseh narodnostnih in gospodarskih razmerah. Po tem smo tudi že pred prevratom in po prevratu stremili in smo tudi dosegli večji del tega našega programa. — Ker je bil mariborski del Slovenije in Prekmurje stoletja pod drugo deželno upravo, je popolnoma jasno, da se ta enotnost nikakor ni mogla v par letih izvesti da se je tu ali tam storil upravni pogršek bodisi v gospodarskem ali narodnem oziru. Te malenkosti pa ne upravičujejo nikogar, da vsled tega takoj ubije lepo započeto delo. V tem času po prevratu so se že izvedle enotne gospodarske organizacije, tako bančne, trgovske in obrtne, izvedle so se enotne stanovske organizacije, ki krasno delujejo. Vse to je čisto naravna posledica enotne uprave in enotnega vodstva. Uspehi so povsod vidni. Za naš nadaljni gospodarski razvoj je najvažnejša pomena naš položaj, ki nam že sam po sebi diktira važno stališče v gospodarskem razvoju naše države. Vsa jugoslovenska plemena pokrivajo po večini svoje industrijske potrebe iz Germanije in Češke, v zadnjem času tudi iz italijanske industrije. Naša država je velik kupec srednjeevropske industrije. Naša država ima nasprotno ogromno bogastvo rud in premoza, živine, vodnih sil in samo treba ljudi, ki bi to prirodno blago kopali. In kaj nam diktira tu ravno naš položaj? Ravno naloga naših krajev in ljudi, ki prebivajo v teh krajih, je, da prevzamemo izvedno in prevozno trgovino, ki gre skoz naše kraje, v lastne roke. Zato je potrebna enotna uprava, katere naloga je, da podpira to delo, potrebne so enotne organizacije itd. Pri dvojni upravi to je mnogokrat popolnoma onemogočeno, čeprav ima ta samo omejen delokrog, ki pa je še vedno dovolj velik, da ovira enotno delo.

Najvažnejše za nas je pa to, da moramo zelo zelo paziti na to, da ne pride vso to gospodarsko delo v roko tuincev, kar je pri enotni upravi, ki ima gotov program, zelo lahko preprečiti, dočim se pri dvojni upravi vedno najde on izhod, ki gotovo ne bo nam v korist.

Pa tudi v narodnostnem oziru je pri omenjeni načrtu zelo nesrečen. Od bivše Štajerske se prikloni k ljubljanski oblasti brežiški in loški okraj, toraj ravno ona dva okraja, ki sta bila v narodnostnem

oziru zelo trdna. Mariborska oblast bo obstojala iz krajev, v katerih tvorijo večino bivši najbolj zagriženi nemškutarji in tudi še trdi Nemci. Kakšen je položaj v teh krajih, so nam pokazale zadnje občinske volitve, dasi še te niso bile dovolj jasen izraz mišljenja tega ljudstva. Fakt je, da moramo še dolga, dolga leta računati s temu nezanesljivimi državljani, ki ob vsaki priliki pokažejo, kako in kaj mislijo in čutijo. Zavedati se tudi moramo, da je Maribor za Nemce še nerešeno vprašanje da v vsi okolici, zlasti pa ob meji nadaljuje svoje sistematično protidržavno delo, na katerega se od naše strani žalibože malo pazi. Navajamo sa-

mo eno dejstvo, da so danes skoraj vsa mesta zdravnikov ob meji zasedena od Nemcev, dejstvo, ki je žalostno, toda nam je dokaz za sistematično delo Nemcev. Ako torej osnujemo mariborsko oblast po predvidenem načrtu, se lahko zgoditi, da bo najbolj izpostavljeni del naše države v rokah ljudi, ki ima je vse drugo pri srcu, kakor država. Caveant consules! Skrajni čas je da pogledamo stvar, kakor je in da se slepimo sami sebe z navideznimi uspehi.

So mnoge stvari bi se dalo povedati, ki govorijo proti delitvi Slovenije, upam pa da se oglašijo še nasledajnejši faktorji.

Državni praznik.

Razmere se urejajo in končno je zmagal zdrav razum in iz ozirov do dela smo zavrgli preštevilo narodne praznike in se zedinili, da nam je dan našega ujedinenja naš prvi in edini praznik. Nujno in neodvračljivo je bilo to, kajti vsa zgodovina Jugoslovenov ne pozna tako pomembnega in tako sijajnega dneva, kakor je bil 1. december l. 1918., ko so se po sto in stoletja trajajočem trpljenju in robstvu ujediniili prostovoljno vsi trije bratje v lastni, enotni in svobodni državi.

Tako praznujemo 1. december kot naš prvi praznik, kot dan naše največje zmage, toda njegov pomen s tem še ni za nas izčrpan. Kajti naš ujedinenje je še nepopolno in zato nam je naš narodni praznik tudi iztočnica za naše popolno ujedinenje. Tako družni narodni praznik v sebi dva momenta in prav zaradi tega je še posebno primeren, da ga praznujemo. Pogled nazaj — na naše robstvo in na našo prvo zmago in iz tega mujen pogled naprej — v naše popolno ujedinenje, v našo končno zmago.

Zato je naša dolžnost, da praznujemo narodni praznik, toda da ga v resnici praznujemo tako, da bo tudi najpriprostejši delavec čutil, da je to državni praznik. Predvsem pa brez ubijajočih in praznih formalnosti in brez lažljivih fraz.

Državni praznik nam mora biti agitator za našo moralno misel, narodni praznik nam mora pridobivati dobre in zanesljive državljane. In temu primerno moramo urediti svoje praznovanje.

Zato je glavno pažnjo posvetiti mladini, zakaj ona je kvas bodoče-

mu veličju države. Mladina pa se mora pritegniti k praznovanju tako, da ji bo narodni praznik vedno v prijetnem spominu, da bo ona čutila ta dan kot svoj praznik ne pa kot zapovedano in nepriljetno ceremonijo. Govori učiteljev morajo biti prisrčni, da vidi mladina v govoru le srce rodoljuba, ne pa hladen razum pedagoga. In mladina se naj k slavljju pritegne s tem, da se prirede čeprav skromne domače šolske slavnosti. Tudi bi morala dobiti mladina ta dan majhne spomine, na primer slike naših prvih mož. Toda vsako leto drugo sliko, tako da bi vsak absolvent ljudske šole imel v seriji slik naših mož, spomin na one srečne dni, ko je praznoval kot solarček narodni praznik.

Revniim otrokom pa bi se morala deliti ta dan podpora, sploh stari bi se moralo vse, da ostane vsem narodni praznik v neizbrisnem in prijetnem spominu. Če ni država zmožna, da izvrši vse to, potem naj pomaga privarna inicijativa, predvsem pa naše narodno ženstvo.

Če pa se stori vse, da bo narodni praznik mladini v prijetnem spominu, potem naj se tudi ne pozabi, da se mladino opomni na njeno dolžnost. Zato se naj z dobrohotno besedo navaja mladina na to, da zbira ta dan za »Jugoslovensko Metico«, da se tako že zgodaj vcepji v mladini ljubezen do zlatih.

Narodni praznik pa mora pridobiti tudi naše priprosto ljudstvo. Ne pozabimo, da bo moralo to v resnem trenutku nositi največje žrtve in ne pozabimo, da hočemo za svoje zmage od nje kri in imetje. Te dan bi morali storiti vse, da tudi naj-

Rokopis Juana Serrana.

(Dalje.)
 Po tem pogovoru z don Pedrom sem ji sačel, zvest svoji obljubi, na vso moč prigravarjati, naj se pokristjani. Salaja ni ugovarjala in je dejala, dasi nekoliko žalostna, da stori kar hočem.
 Nato jo je don Pedro krstil ter ji dal ime Tereza. Tudi poročil naju je na krščanski način. Nato jo je sačel z vse vno mo poučevati v krščanski veri. Na povelje dona Pedra sem iz dveh kozov lesa, ki sem ju zvezal z laknom, naredil in postavil križ blizu naše kolibe. Pred tem križem smo poslej opravljali s jutraj in s večer svoje molitve.
 Don Pedro je imel s seboj na les naslikano podobo Madone in molitvenik. Obe te svetinjii si je ohranil tudi v divjini. Iz molitvenika nama je večkrat čital, in takoj tu naj pripomnim, da je imela knjiga zadaj vvezano veliko število praznih listov. Na teh listih so zdaj moji zapiski, kakor hočem kasneje še razložiti.
 Toda kaplan ni bil s Terezinim napredovanjem v krščanski veri nič kaj zadovoljen. Trdil je, da je v svoji notranjosti še vedno trmasta paganka ter ni dovolj pozorna za njegove svete pouke. Zlasti pa da jo moji moji pristopnost; zato da me mora prositi, naj se pouka ne udeležujem več.

Ker sem želel, da bi Tereza kmalu snala varouka toliko, da bi don Pedro s svojim trudom za njeno izveličanje in s svojimi grožnjami s peklom in hudicem lahko še prenehel, sem mu željo izpolnil in sem ga puščal poslej med poukom s Terezo samoga.

Toda uspeh ni bil nič boljši. Nasprotno. Nekega dne, ko sem hodil po gozdu blizu naše kolibe, sem čul obudot silen krik, in spoznal sem Terezino glas. Ker si nisem mogel misliti nič drugega, nego da je Terezo poprdila divja zver, sem ji tekel z vse naglico na pomoč. Našel sem Terezo na kolonih ležečo pred kaplanom, ki ji je z levico stiskal obe sapesti, a desnico je vihtel nad njo.

Ko sem pristopil, je povesil pest, a na njegovem obrazu je bilo videti, da je silno razjarjen. Njegova togota je bila tako velika, da n-kaj časa ni mogel niti izpregovoriti. Končno je dejal, da se kaže Tereza napram svetim rečnicam tako zakrnjeno in trdovratno, da ga je minila krščanska potrpežljivost ter je je pravkar nameraval kasnovati.

Nato sem dejal (ker sem bil mnenja, da je Tereza bolj meni, nego njemu podrejena), da je moja stvar, kasnovati jo. Naj mi le pove, kadar bo trmasta in uporna, in jaz jo še spravim k pameti.

Toda don Pedro je odgovoril, da je izgubil še vso nado, napraviti iz Te-

reze pravo kristjanko ter da se zato zanje ne bo več dosti brigal.

Tereza je med tem razgovorom molčala. Ponoči pa je prišla k meni in me je vprašala, ali želim, da postane tudi kaplanova žena.

Bilo mi je že znano, da je na oboku še običaj, priletelam in gostom ponuditi žene, ki so v hiši. Naše moštve so je s tem običajem tako vneto okorščalo, da se je zategadel pri možih vzbudila divja toza. Videti se pač, da imajo njih ženske tujce še rajše kot njih same.

Tako sem videl tudi v tem Terezinem vprašanju nov odraz, da don Pedrov pouk še ni dosegel toliko uspeha, da bi razločevala med divjaki in med krščanskoga Španca časa, za katere deželni običaji ne smejo veljati več. Te sem ji tudi očital, ji sabičeval, da je zdaj kristjanka in da mora opustiti paganske običaje. Končno pa sem ji razložil, da je don Pedro duhovnik, breg posvečen mož, kateremu je občevanje s ženskami prepovedano. Na vse to ni odgovorila ničesar.

Kaplan se poslej resnično ni več toliko brigal za krščansko vzgojo Terezine in je ostal napram nji trd in mračen. Tem več pa je razmišljal zopet o velikih zakladih zlotega merta. Znova je govoril vsak dan o Španiji in Seviliji ter me je spominjal, kako bi se mi dobro godilo in kako bi mogel dobiti

Mercedi kupiti vse, česar bi si pošlelo njeno srce.

Tako sem sačel zopet več misliti na domovino; polastil se me je velik nemir in začel sem kovati načrte, ali bi vendarle kako ne mogli priti od tod. Vedel sem, da je Magalhães izračunil še v svojih poslednjih dneh, da ne moremo biti daljš od dežele Portugalcev. In neki mohamedanski trgovci jih je moral naš poznati, ker on je bil kralju nastobil, naj se nas varuje, češ prav taki može smo, kakor oni tam bolj daleč na zapadu.

Zato torej smo se posvetovali večkrat, kaj nam je storiti, da dospemo z lažje in vseh svetnikov pomočjo do kakšne portugalske naselbine, kjer bi nas, dasi so sovražniki Špancev, vendar ne pustili v rokah divjakov. Toda kolikor smo o tem razglabljali, se nam ni zdela nobena misel dobra in noben načrt primeren. Četudi bi se nam posrečilo, stezati plav, ne da bi nas opazili prebivalci na Zubu, bi morali vendar pluti brez semljevida, brez kompasa, torej z dosti večjo gotovostjo v žrelo smrti, nego v življenje in v domovino.

Dostikrat in dostikrat smo stali na gorskih vrhovih in smo gledali tja preko morja, bi li ne zagledali kakšne portugalske ladje. Toda zagledali nismo nikdar ničesar, kakor le večasth jadra paronov, ki so ondi rliarili. V takih urah sem videl tasnoje

kakor kdajkoli svojo lepo domovino in moral sem misliti na donno Mercedes, kako me je v slovo objela in mi posepetala, da se moram vrniti, ker vidi njeno življenje na mojem.

Ker pa sem toliko mislil na svojo donno in sem si potego njenega obraza predstavljal vedno živeje, se je tudi zgodilo, da sem nekega večera na podobi Madone, ki mi jo je don Pedro dal nasproti, odkril veliko podobnost z obličjem moje ljubice. Pravkar smo govorili zopet o našem begu, in Pedro je vzel sliko in mi je ponudil, naj je poljubim, češ da zaupa priprošnji Matero božje, ko sem opazil to podobnost. In to se mi je zdelo dober znak za naše načrte. Tako da sem postal v srcu čisto dobre volje ter sem sačel tako trdno unati kakor še nikoli poprej. Svoje nanovo vraslo nado sem zaupal tudi Pedro, ki mi je pritrldil, da je podobnost Matero božje z mojo ljubico smatrati za ugodno znamenje.

V naslednji noči, ko sem ležal brez sna in razmišljal, sem se domislil, bi li ne bilo mogoče se polastiti ene izmed jadernih domačinov ter pobegniti z nekaterimi kosci zlata. Tereza je vedelo, kje so čolni skrili, in ona bi lahko ponoči, ko bi jo razpostavljena straža smatrala za ženako iz vasi, čoln odpela ter ga priveslala na mesto, kjer bi se lahko vkrcali.

Ko sva naslednjega dne raspravljala ta načrt in ga odobrila, sva pe-

prinstvoježi državljani izpozna, da je državljani in da mu grejo zaradi tega posebne pravice. Narodno gledališče bi moralo ta dan igrati brezplačno. Od države podpirana družva bi morala prirediti ta dan brezplačne koncerte. Ljudske kuhinje bi morale dati ta dan brezplačne obede in večerje. Skratka, narodni praznik naj bo dan široke agitacije za državo.

In končno bi morali storiti svojo dolžnost tudi časopisi. Če že ne morejo ti žrtvovati toliko, da bi bili ta dan zastoni, naj pišejo vsaj ta dan tako, da bodo vsi brez izjeme v korist državne zavesti, da bodo vsaj en dan pisali o državi tako, da bo tudi delavec vživel državo, kakal tudi njegova je država.

Politična situacija.

— Beograd, 28. novembra. (Izvirno) Politična situacija je neizpremenjena. Demokratiški parlamentarni klub je imel včeraj dopolne važno sejo. Klub je razpravljal o zakonskih predlogih, ki pridejo na dnevni red narodne skupščine. Predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović je poročal o dosedanjem poteku razgovorov glede rekonstrukcije vlade. Glavna debata je bila o proračunu, zakonu o glavni kontroli, državnem svetu, administrativni razdelitvi države, samoupravi in o centralni upravi.

— Beograd, 28. novembra. (Izvirno) Včeraj je imel sejo muslimanski poslanski klub. Glavna debata je bila o verskem vprašanju.

DEMISIJA MINISTRA IVANA PUCLJA.

— Beograd, 28. nov. (Izvirno) Za sredo 30. t. m. je sklicana seja odbora SKS. Kakor je izvedel naš dopisnik, namerava poljedelski minister g. Ivan Pucelj podati demisijo v prvi vrsti iz rodbinskih razlogov. Na seji SKS se bo tudi razpravljalo vprašanje, če SKS še nadalje ostane v vladi.

Popoladne je bil sestanek g. Ljube Davidovića z ministrskim predsednikom Nikolo Pašićem. Bila je konferenca o rešitvi krize in o rekonstrukciji vlade. Dogovorjeno je, da se demokratski klub glede rekonstrukcije sporazumi s predsednikom parlamentarnega radikalnega kluba posl. Aco Stanojevićem, ki je dobil od ministrskega predsednika g. Pašića podrobna navodila. Predsednik demokratske stranke se je nato okoli 5. sestal z g. Aco Stanojevićem. Izrazil je željo, da se rekonstrukcija vlade v najkrajšem času, da more narodna skupščina nadaljevati svoje zakonodajne delo. Glede posamičnih oseb, ki naj bi prevzele ministrske portfelje, ni bilo še definitivnih razgovorov.

iz zakonodajnega odbora.

Vprašanje dobrovoljcev. — Uredba glede nagrad davčnim uradnikom odgodena. — Beograd, 26. novembra. 14. seja zakonodajnega odbora je otvoril predsednik Miša Trifunović danes ob 16.25. Ko je bil sprejet zapisnik zadnje seje, se je prešlo na dnevni red: Nadaljevanje o poročilu I. odseka glede navedbe o Upravi fondov. Posl. Svetozar Popović je predlagal, naj se preloži razprava, da se more vprašanje vsestransko proučiti. Njegovemu mnenju so se pridružili tudi poslanci Korkut, Kurbegović, dr. Dulibić in Mihajlo Avramović. Ker se je temu predlogu pridružil tudi minister za trgovino dr. Spaho, se je zadeva za sedaj preložila in se bo postavila na dnevni red, ko se bodo člani zakonodajnega odbora o tem vprašanju. Nato se je prešlo na drugo točko dnevnega reda: Razprava o poročilih III. odseka glede uredb ministrstev za narodno zdravje in za finance. Definitivno se je sprejela in zakonolna naredba pokrajinske vlade za Slovenijo o ukinitju plačevanja nočne lekarniške takse od 20. julija 1920. Končno se je ugotovilo, da je ukinitje kot odveč naredba o razradal za zdravniške posele.

Sibiriji. Po tem in po ostalih predlogih je odsek sklenil, da reasumira svoj prvotni sklep in da ne razpravlja o naknadnih predlogih, temveč jih preloži zakonodajnemu odboru v pretes in oceno. Otvorila se je načelna debata, v kateri je posl. Moskovljević izjavil, da bi se po njegovem mnenju morali vpoštovati tudi dobrovoljci majorja Blagošića v Sibiriji, ki so se tudi borili za narodno osvobodjenje in uveljevanje, kakor so se priznali dobrovoljci s marmarske fronte, ki so se borili proti boljševikom. Sodelovali so v državljanski vojni v Rusiji, kjer so se borili z najboljšimi namerami, in kjer niso bili samo slučajno zbrana četa. Med njimi jih je mnogo padlo, mnogi so bili postreljeni, mnogi pa se nahajajo še v vjetništvu. Ko so ti dobrovoljci vstopili v svojo četo, so bile centralne vlasti v boljšem položaju. Stopili so v četo z najboljšo voljo boriti se za ona načela, za katera so se borile vse ostale kategorije dobrovoljcev, vsled česar smatra, da se imajo šteti med dobrovoljce in da se morajo postaviti istotako pod zaščito države, kakor so se postavili njihovi tovariši z ostalih front. Posl. Ljuba Jovanović je izjavil, da ni mogel dobiti prepričanja, da bi se ti ljudje morali izenačiti s ostalimi dobrovoljci, ki so smatrali za potrebno, boriti se za uresničenje narodne misli. Med njimi so bili razni ljudje, boljši in slabši, pa tudi taki, ki niso delali časti našemu imenu. Kdor je proučil zgodovino dobrovoljcev, ve, da so izvršili razne stvari, ki jih ni mogoče staviti v isto vrsto s drugimi dobrovoljci, glede česar misli, da bi tudi ne bilo pravilno.

zvala Terezo, naj to stori. Ona pa je odvrnila, da tega nikdar ne stori. Tu moram pristaviti, da se je bila Tereza zelo izpremenila. Prej vesela in zgovorna, je zdaj postala tiha in zamisljena. Kadar sva se s kaplanom pogovarjala o bagu in domovini, je čepela na tleh in naju gledala z mračnim obrazom. Zlasti odkar je zvedela, da se zelim vrniti k Mercedes, je izražala vedno očitno, da je najinem načrtu nasprotna. Saj je pa tudi resnica, da sem se ob spominu na svojo ljubico v Sevilji zavedel razločka med Mercedes in Terezo. Koliko mehkejša in svetlejša je bila vendar polt moje španske ljubice, koliko vitkejši so bili njeni boki in koliko finejši in svilenjši njeni lasje! Kako se je Mercedes znala šaliti in kako čudovita in razburljiva ljubkanja so ji bila znana, Tereza pa ni imela o vsem tem niti pojma! Tako se je zgodilo, da sem bil včasih z njo trd in oster, ako je s svojim vedenjem prav posebno očitno postavila razloček med nami. Zato sem torej tudi sedaj zakričal nanjo, da me mora ubogati in da nikakor ne mislim trpeti njenih ugovorov. Nato je vstala in dejala, da mi ne bo nikoli pomagala nazaj v domovino in k donni Mercedes.

nizko se ima žutiti, je vzel Madonino sliko in dejal, da je moja ljubica čisto taka, kakor Mati božja na sliki. Tedaj je Tereza z obema rokama popedala sliko ter jo ogledovala dolgo in s tako divjim izrazom v obrazu, kakoršnega dotlej še nikoli nisem opazil na nji, niti takrat ne, ko je sasačila Duarte Barbosi med v srce. Nato je kaplana podobno vrnila in stekla iz kolibe. Ves dan je ni bilo domov in zvečer ni prišla h križu moliti, kar je storila dotlej še vselej. Vrnila se je šele ponoči. Naslednjega jutra sem jo pokaral in jo kaznoval s tridni besedami. Kejtji don Pedro je bil zelo nevoljen ter je dejal, da moramo zdaj še vneteje moliti, kakor prej, da nam Gospod ne odtegne svoje pomoči. — Tereza pa je na moja očitanja trmasto molčala ter je zopet zbežala in se ni vrnila ves dan. Tedaj me je zgrabila velika jeza, ker je zopet zamudila molitev. Kakor Pedro, sem bil mnenja, da nam Bog zameri, če dovoliva, da se nama zaupana duša ponovno vrne k hudini. Ker pa sem videl, da jo s grožnjami ne pripravim do tega, da bi šla moliti pod križ, sem je pretepel s palico, ki jo je bil don Pedro urezal v grmovju. Toda ona je stala in se dala pretepati, ne da bi jokala. In dasi sem se trudil, da bi jo s bolečinami prišilil k molitvi, sem moral končno le sam prenehati. Svetla kri ji je tekla po hrbtu, in čeprav sem jo zaradi njene trme preziral, se mi je vendarle zasimlila. (Dalje prilož.)

na. Dorel s marmarske fronte niso bili priznani kot dobrovoljci zato, ker so se borili proti boljševikom, kar je vlada prepovedala, pač pa so bili priznani kot dobrovoljci radi tega, ker so bili v kadru srbske vojske, ki je vrtila narodno idejo. Priznani so bili samo dobrovoljci dopolnilnega bataljona in Odesa, ki so bili posebej v polku majorja Dragiča. To so bili regularni ljudje, med tem ko so bili ostali dopolnilni bataljoni sestavljeni iz raznih ljudi, med katerimi so bili tudi pustolovci, ki so delali na svoje roke brez ozira na interese političnega momenta. Posl. Moskovljević je po nekaterih osebnih pojasnitvah izjavil, da je obstajala posebna češkoslovaška komisija, ki je proučevala moralno preteklost prijavljenih in ki je parila na to, da niso bili v četo sprejeti neprimerni elementi. Pravi, da so imeli zvezo s češkoslovaškim konzulatom, drugih zvez pa niso mogli vzdrževati radi obstoječih razmer in oddaljenosti. Sodil, da bi bilo potrebno, da se zakonodajni odbor obrne v tej zadevi za posajnila na ministrstvo za zunanje stvari in na ministrstvo za vojno in mornarico, kjer so na razpolago točni podatki. Posl. dr. Lazar Marković pravi, da je ta zadeva vprašanja takta in da ne ve, ali bi se mogel sprejeti definitivni sklep. Veruje, da so ljudje, ki jih je omenil posl. Moskovljević, ravno tako vdano delali za iste cilje, kakor ostali dobrovoljci. Zato predlaga, naj se v naredbi ustavi nastopno določilo: »Poleg dosedanjih kategorij dobrovoljcev se s sklepom ministrstva za vojno in mornarico in po odobrenju ministrskega sveta morejo priznati za dobrovoljce tudi druge osebe, o katerih se ugotovi, da so s svollim delom in požrtvovalnostjo pomagali k uresničenju uveljevanja na isti ali slični način, kakor je predviden v predhodnjem odstavku.« Minister za soc. politiko dr. Kukovec je s ozirom na mnenji poslancev Moskovljevića in Ljube Jovanovića izjavil, naj bi se naredba sprejela, kakor je bila predložena, dokler se ne dobi podatkov, dasi sprejema pooblastilo, kakor ga je predlagal dr. Lazar Marković. Nato se je o naredbi glasovalo. Naredba je bila v načelu in podrobnosti sprejeta s pristavkom dr. Lazaria Markovića, ki se vstavi v čl. 1. Nato se je sprejela soglasno naredba o popisu prebivalstva in domače živine, ki postane sedaj zakon. Zatem se je pričela razprava o naredbi glede izseljevanja. Posl. dr. Žerjav je izjavil, da se strinja z naredbo in da bo ho v načelu glasoval zanjo, vendar pa bo

Politične vesti.

— Misija poslanika dr. Vošnjaka v Beogradu. Beogradski »Balkan« piše: »G. Bogomil Vošnjak, ki je došel v Beograd in posetil Njegov Vel. kralja Aleksandra in ministrskega predsednika Pašića, potuje v Gorico radi malega odmoru. V času, ko se je mudil dr. Vošnjak v Beogradu, je prispele semkaj tudi romunski poslanik iz Prage. Mislimo, da je došel v posebni misiji in da je ta misija v zvezi z zadnjimi sklepi veleposlaniške konference o plačevanju apanaže Karlu Habsburškemu.«

— Bolgarsko - srbsko zblizanje. Beogradski »Politikac« protestira proti obisku bolgarskega metropolita Stevana v Sremakih Karlovcih in proti kijevskemu metropolitu Antoniju, ki hoče posredovati med Bolgari in Srbi. List pravi, da Srbi ne potrebujejo za spravo z Bolgari nobenega posredovanja, ker se bodo spravili, kakor hitro bodo uvideli, da gojijo Bolgari resnične bratske odnose. Veliki slovanški stvari pa bo le koristilo, ako se ne vmešavajo v ta spor ne Rusi in ne Čehoslovaki.

— Kakšni bodo rezultati razorožitvene konference. Beogradski »Demokracija« piše o washingtonski konferenci in o potovanju Stinnesa v London ter pravi, da je iz vsega tega razvidno, da svet vkljub svetovni vojni še vedno bolega na imperijalizmu. Stinnes hoče pridobiti Anglijo za eksploatacijo Rusije, kar je seveda še veliko vprašanje. V Washingtonu pa si razdeljujejo veslele interesne sfere na Kitajskem in v Sibiriji. In vse to se govori komaj tri leta po tem, ko je Wilson slovesno prorokoval, da se pričema doba pravičnosti in enakopravnosti vseh narodov.

— Bolgarski trgovski konzulati. Iz Sofije poročajo, da namerava notranje ministrstvo otvoriti v večjih trgovskih in industrijskih središčih v Evropi konzulate.

— Medzavestniška visoka šola za socialni študij. Ecole interallée des Hautes Etudes Sociales se je otvorila 14. novembra v Parizu (16, rue de la Sorbonne). Ima sledeče oddelke: moralnega, filozofskega, pedagoškega, socialnega, umetniškega in oddelke za časnikaštvo in pripravo za javno življenje. Med člani nahajamo imena najbolj znanih osebnosti političnega in akademskega sveta in profesorakega zbora. Šola organizira svoj pouk tudi pismano se Francozjo in za inozemstvo in vsaka imenovanih sekcij izvaja po uspešno končanah študijah svojih dijakov diplomu. P. V. B.

— Notranja organizacija jetnišnice v Bolgarski. Iz Sofije poročajo, da je ministrski svet odobril zakonski načrt o notranji organizaciji vseh jetnišnic. Na podlagi tega zakona se bodo ustanovile v jetnišnicah delavnice, kjer bo mogel vsak jetnik prosto izvrševati svoje obrt. Jetniki, ki ne znajo nobene obrti pa se bodo lahko priučili tej ali oni obrti po svoji volji.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

glede § 7 predlagal nekatere izpremembe, da se prepreči zloraba te naredbe, oziroma sakona. Posl. Avramović (zemljoradnik) sodi, da je treba v naredbi več jasnosti. Kritikuje posamezna določila, v katerih se pravi, da se nekatere bankam daje pravica za posredovanje pri izseljevanju. Sodil, da je treba vse stvar motriti bolj s narodnega stališča. Nasi izselenci so slat rudnik, s katerim je treba delati in ga ne prepuščati posamnim agencuram in bankam v izkoriščanje. Minister za socialno politiko dr. Kukovec je sprejel predlog posl. Avramovića, ki so jih podpirali tudi ostali govorniki. Strinja se s stališčem posl. Avramovića, ki sprejema naredbo v načelu, ker pa so posl. Avramović in ostali zemljoradniki trdili, da niso dobili pravočasno zakona in da ga niso mogli proučiti, se je podrobna debata preložila na ponedeljek. Nato se je prešlo na razpravo poročila I. odseka o naredbi glede nagrad finančnim uradnikom za izterjanje davkov. Sklepu odseka sta se protivila posl. Lazic in Drofenik, ker sodita, da se s tem uvažajo na novo ovaduh, čemur govornika načelno nasprotujeta. Z mnenjem poslancev Lazic in Drofenika se je načelno strinjal tudi dr. Laza Marković, ker pa ima naredba poteči koncem tega leta, sodi, da bi bilo odveč glasovati proti, ker bi se drugače po ukinitju v zakonodajnem odboru moralo čakati na objavo tega sklepa v »Službenih Novinah«, ki bi sledila bržkone šele koncem decembra. Finančni minister je izrazil obžalovanje, ker se bo morala ta naredba ukiniti koncem leta, s čimer bodo oškodovani davčni interesi. Naredba je bila na to sprejeta v načelu in podrobnosti. Nato se je razpravljalo o poročilih I. odseka glede navedb trgovinskega ministrstva in pokrajinskih trgovinskih zakonov, namreč o naredbi glede trgovcev z živili, o naredbah glede prodajanja vina v steklenkah, glede trgovine a živino, valutam, mlekom, manufakturom in lajci. O tem se je razvila daljša debata. Proti tem naredbam so govorili dr. Lazar Marković, zemljoradnik in dr. Ljuba Popović, branila pa sta jih dr. Žerjav in dr. Ninčič. Dr. Žerjav je poudaril, da so bile te naredbe s namenom, poboljšati nesolidno konkurenco v Sloveniji. Končno so bile kljub temu vse te naredbe pri glasovanju ukinjene. Odklonjena je bila tudi naredba o organizaciji obrtniških združenj v Sloveniji. Seta se je zaključila ob 19.15 fer je bila prihodnja napovedana za ponedeljek ob 16.

Iz naše kraljevine.

— Amnestija. Iz Beograda poročajo, da bo kralj Aleksandar ob priliki letošnjega svojega rojstnega dneva izdal obširno amnestijo. Radikalni zahtevajo amnestijo za vsa, razven veleizdajalcev, demokrati pa zastopajo stališče, naj bi bili deležni amnestije samo posamniki, ki so zaslužili.

— Kongres slikarjev. Iz Beograda poročajo, da je prišlo med slikarskimi društvi v naši kraljevini do sporazuma glede enotnega združenja vseh slikarjev. Ustanovni občni zbor se vrši 11. decembra v Zagrebu.

— Pošte v Baranji. V onem delu Baranje, ki nam ga je prisodila trianonska mirovna pogodba, so nastopni poštni uradi: Albertovo, Ban, Batina, Belja, Bolmanj, Brujevar, Velišmarta, Daljek, Darda, Draž, Ižip, Kačfalu, Karanča, Kisfaluba, Lak, Laškafalu, Laškovo, Luč, Monoštor, Sentistvan, Suljoš, Cuza in Lepše.

— Ameriški dar za spomenik kralju Petru. Naš državljani v Ameriki Mihajlo Šapelj je poslal ministrskemu predsedniku g. Pašiću 822 dinarjev za spomenik kralju Petru Osvoboditelju.

— Radi razšaljenja veličanstva so aretirali v Djakovu nekoga Igla in ga izročili državnemu pravištvu.

— Za župana v Vinkovih je bil izvoljen tamkajšnji odvetnik dr. Gjuro Topalović.

Neodrešena domovina.

— Iz Gorice, 23. novembra. V Juljski pokrajini imamo zopet novo stavko, kakor veste. To je za nas še nekaj tako navadnega, da o tem niti ne razmišljamo več. Skoraj bi se zdelo človeku nekaj nenormalnega, ako bi se stavke ne ponovljale v krajših presledkih. In nemoralno bi se zdelo, ako bi stavka mirno potekala. Imamo vročo kri, ki nam kaj rada vkipi. — Stavkujoči so bili sklicali včeraj dopolne shod na trgu Sv. Antona. Fašisti, ki so ravno kar odgovorili v Rimu sklenjenemu pramirju s seboji, so hoteli pri tej priliki posvedočiti svojo navzočnost in čuječnost. Med zborovanjem socialistov sta naenkrat počili dve bombi. V primerni daljavi seveda! Ker zdrava koža je tudi fašistu draga, če je njegova notabene! Socialisti so sicer takoj planili v smer, kjer so domnevali storišče, toda dosegli niso nobenega. Trgovci, ki imajo od enakih prilik slabe izkušnje, so tudi to pot zavarovali svoja izložbena okna; odprta so imeli samo vrata v trgovino, toda tudi ta le napol. — Fašisti pridno zborujejo in sklepajo. Danes so nabili javno nekaj zapisnik svojega zadnjega zborovanja, v katerem govorijo na vse strani in objublajo s svojimi sredstvi vzpostaviti sredi. — Nesreča z granatami še ne ponehajo. Danes so pripeljali v bolnišnico petnajstletnega dečka iz Loma, Josipa Bratuža. Posebni v to pooblaščen delavski oddelki razstrahujejo po deželi ležajo municijo Ljudje - domačini pa zbirajo razstreljeno železo in ga vozijo na bližnje železniško postajo. Pri tem se mnogokrat pri-

petli, da ostane na mestu kaka neekaplohidrana granata. Ker se po vačini mladina podi za takim nevarnim zaluznikom, ni čuda, če se pripetijo nesreče. Tako se je zgodilo tudi Bratužu. Dobil je nerazstreljeno granato in jo hotel položiti na stran. Padla pa mu je iz rok, razpočila se in ga težko poškodovala; nevarnost je, da mu bodo morali obe roki odrezati. — V Lomu se je pripetila še druga nesreča te dni in v enakih okolištinah. Bil je to neki kmet, ki pa jo je srečno odnesel z manjšimi poškodbami. — Na Kneži sta bila dva vojaška groba. Italijani — fašisti — so pred nekaj dnevi postavili na grob spomenik. S tega spomenika je baje izginil neki kipec. Fašisti so nato pisali zupniku in ga pozvali, naj v gotovem času prisrbi zopet kipec, ker sicer gorje vasi. Ljudje pravijo pa, da so kipec še isti dan odnesli Italijani sami. Mogoče je že!

Palata Ljubljanske kreditne banke.

Kakor znano, gradi Ljubljanska kreditna banka na nekdanjem vojaškem skladišču na vogalu Dunajske in Aleksandrove ceste svojo bančno palačo. V soboto ob 14. so pripravili, a iskreno praznovali dan, ko je bilo dovršeno delo, ko je palača v surovem delu bila popolnoma dokončana. Ne samo za tehnička, ampak tudi za lajka je gradnja te palače vsega zanimanja vredna. Palača se gradi po najmodernejšem sistemu. Izkušena gradbena trdnja G. Tönnies je pokazala pri tej palači svojo strokovno sposobnost. Za naš bodoči tehniški naraščaj je stavba v vsakem oziru pomenljiva. Ni čuda torej, da so gradbo šestokrat obiskovali in praktično študirali naši tehniki, slušatelji tehniške fakultete.

Ljubljanska kreditna banka, lastnica palače, je proslavila ta dan z lepo svečanostjo. Pogostila je vsa delavstva, okrasila je z zelenjem in zastavami palačo. Bil je tudi obhod skozi vse prostore od temelja do vrha strehe. Za pri tem obhodu smo lahko opazili praktičnost stavbe. Osem metrov pod uličnim nivojem se nahajajo razne kleti, prostori za tresorje in tudi za nameravani bar. S praktično in solidno izdelanega notranjega obra človek lahko razgleda vsa nadstropja tja do strehe. Streha je skoro vodoravna in je za tam projektirana poletna restavracija. Bo to krasen razgled na vsa Ljubljano, posebno pa na snežnobeles Kamniško planino. Zvokil godbe Dravske divizije so ob 2. popoldne naznanjali, da je stavba palače v surovem delu dokončana in dograjena. Načrte za to moderno bančno palačo je napravil poznani naš češki prijatelj, arhitekt Fran Krašný v Pragi. Glavno vodstvo je v njegovem imenu vodil stavbenik Vaclav Nový. Izvršitev načrtov pa je bila poverjena stavbenemu podjetju G. Tönnies, d. d. z o. z. v Ljubljani. Za 70 let obstoječa trdnja je pokazala pri tej stavbi vse svoje praktične izkušnje glede železobetonske konstrukcije. Zanimivo so v tem oziru nekateri statistični podatki o materialu in načinu gradnje. V podzemlju znaša površinska zadržana prostora 2393 m³. Peto nadstropje pa obsega 1591 m³. Vsa stavba je petnadstropna in samo pod zemljo je najnižja točka 880 m. Zanimivo je, da na strehi stoji poseben oktagon, 4 m visok. Vendar pa je palača nekoliko nižja kakor pa poslopje glavne pošte. Praktično bodo urejeni bančni blagajniški prostori. Za stranke je določen poseben prostor, ki bo k rit s stekleno streho. V vsej palači bodo naprej urejeni bančni prostori, dalje soba za samske uradnike, velika kavarna in nekaj trgovskih lokavov. Palača bo imela lastno električno centralo, centralno kurjavo, ventilacijo in pnevmatično pošto. Okoli 8 lifav bo poleg stopnic omogočalo promet med posamični nadstropji. V podzemlju so nahajata dva velika tresorja, ki bodeda največja v Jugoslaviji.

Kako ogromno delo je bilo izvršeno, kažejo nekateri statistični podatki: zemlja je bilo izkopane 10.093 m³, za odvoz te zemlje je bilo potrebnih 14.000 vozov. Pri kopanju temelja so naleteli na stare temelje naše Emone. Gradnja se je pričela 17. avgusta 1920. Za zidove prvega in drugega podzemlja, ki je izvedeno v betonu in armirano z železnimi trdnicami, je bilo porabljenih 3551 m³ betona in 103.520 kg železnih trdnic. Zidarska stavka v aprilu letošnjega leta je nekoliko ovirala nadaljevanje zidarskih del. V celokupnosti je izvršenih 12.515 m³ železobetonskih stroblov. Vsi ti stropi so izvršeni po posebni konstrukciji družbe »Obnova«. Za železobetonsko konstrukcijo je bilo porabljenih okoli 3800 m³ gromača in 294.327 kg železa. Cementa je bilo dosedaj porabljenega 1.434.200 kg. Opeke je bilo vrzane 1.609.200 kosov. Povprečno je bilo zaposlenih okoli 240 delavcev na dan. Delavci so bili po večini Jugoslovenci, samo 10 tučev, in to Čehoslovakov. Zanimivo je dejstvo, da ni bilo vse čas gradnje nikake velike nesreče. V tem oziru gre priznanje gradbeni trdnji G. Tönnies.

Slovesnosti so se udeležili poleg gradbenega osebja in bančnega uradništva podpredsednik Ljubljanske kreditne banke g. dr. Triller, upravni svetnik g. A. Vodnik in ing. Stembov, magistratnega gradbenega oddelka in drugi. G. Emil Tönnies je imel kratek razgovor na delavstva, v katerem je poudarjal zasluge delavstva za izvršitev stavbe, na kar je bila med delavstvo razdeljena posebna nagrada. Podpredsednik Ljubljanske kreditne banke g. Dr. Karel Triller pa se je zahvalil vsem faktorjem v imenu banke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. novembra 1921.

Kraljevo darilo. Nj. V. kralj Aleksander je poslal gđ. Al-di Sorliji v, hčerki g. notarija Iva Sorlija v Rogatcu, ki ga je lani ob priliki njegovega poseta v Sloveniji pozdravila v imenu neodrešenih bratov in sestra, svojo fotografsko sliko s svojeročnim podpisom. V kraljevem imenu je izročil sliko g. namestnik minister Ivan Hribar.

Sedemdesetletnica skladatelja p. H. Sattnerja. Včeraj je slavil g. p. Hugolin Sattner, eden naših najodličnejših in produktivno najbogatejših skladateljev svoje sedemdesetletnice. K jubileju mu je častila naša Glasbena Matica ter je govoril v njenem imenu na stavljenci g. ravnatelj Matej Hubad prav prisrčno besede priznanja in zahvalnosti. Ne dvomimo, da se tem čestitkam Glasbene Matice pridružujejo vsi pevski zbori Slovenije, vsi naši glasbeniki ter vse naše glasbo ljubeče občinstvo, ki mu je g. p. Hugolin Sattner ustvaril že toliko krasnih glasbenih del ter mu nudil že toliko nepozabnih umetniških užitkov. Nase-mu jubilarju, ki je v zvezi s svojim letom vstrajno delaven in čil, se pridružujemo z vso iskrenostjo tudi mi. Življ!

Za pesnika Josipa Stritarja. Našemu uredništvu je poslalo ravnateljstvo in uradništvo tržaške podružnice »Ljubljanske kreditne banke« znesek po 100.000 avstr. kron, katero vsoto so nabrali za božičnico pesniku Josipu Stritarju. Profesor Josip Stritar živi v veliki bedi, za to je prav in hvalevredno, da se ga spominjamo predvsem s darili. Denar smo takoj odposlali, da ga pesnik dobi še pravočasno za božič.

Havličkov večer. V soboto je Jugoslovenska in češka liga — kakor se je izjavil njen predsednik dr. K. Triller — oddala Ljubljani svojo posetnico. Priredila je proslavo stoletnice Havličkove smrti. V veliki dvorani Narodnega doma so se zbrali zavedni Slovenci in Čehoslovaki; dvorana je bila okrasna in na pročelni steni je visela velika portretna slika K. Havlička. Portret je prav plastično naslikal g. V. Skrušny, akad. in gled. slikar. Večer je otvoril s prav elegantnim govorom g. predsednik; nadalje govoril še g. čes. slov. gener. konzul dr. O. Beneš in končno g. dr. Vladimir Ravnihar. O Havličkovem življenju je predaval dr. R. Krivic, šopek Havličkovih pesmi je citiral prof. dr. Ivan Lah. Oddelek vojaškega orkestra je marljivo sviral, kvintet g. komisarja Zepiča pa je vstrajno in krasno prepeval. Tako orkester kakor izborni kvintet je žel polno priznanje. Večer je bil izredno prijeten ter so se vsi udeleženci čutili kakor velika dobra obitelj. Ligi k njeni prelepi kulturni prireditvi čestitamo z željo, da ji sledi še več takih.

G. dr. Velizar Janković, minister na razpoloženju, je nas zaprosil za ugotovitev, da njegov prihod v Ljubljano nima političnega značaja, kakor so pisali nekateri tu-kajšnji listi. G. Janković je prišel v Ljubljano kot član Monopolne Uprave radi monopolskih poslov in je pri tej priliki seveda tudi konfiriral s svojimi somišljeniki narodne radikalne stranke.

Proslava ujedinitelja v Trzinu. Kozinov kvartar iz Ljubljane gostuje v Trzinu za proslavo narodnega praznika v sredo dne 30. novembra t. l. s samostojnim koncertom v dvorani Sokol-skega doma. Slavnostni govor govori g. Ivan Lončar, trziški župan, nastopi pa tudi pevski zbor »Slov. bralnega društva«. Čisti dobiček je namenjen revni deci meščanske šole. K obilni udeležbi vabi slavnostni odbor.

Propagandne vinjete na poštah pošiljak. Kakor posnemamo iz odloka št. 63.319 od 10. novembra 1921, je ministarstvo za pošto in brzojav opazilo, da se devajo na pisma, zlasti na zadnje stran, vinjete s različnim agitacijskim, strankarskim, verskim in protinarodnim besedilom. Nikakor se ne more trpeti, da bi na tak način postala pošta agitacijski organ, če tudi za stvari indifferentnejše narave, še manj pa ali prav nikakor ne organ propagande versko zaslepljenih in protinarodnih elementov. Celo za domoljubne in slovekoljubne namene se ne smejo devati na poštne pošiljke vinjete, ako tega poštne uprava posebe ne dovoli. Zato razglašamo prizadetemu občinstvu, da vsi ne bodo odpravljale korespondence, ki bodo imele vinjete kakršnekoli vsebine. Če pa bodo pošte navzile temu še dobile med poštno stvarino pošiljke s takimi vinjetami, imajo nabg, da te pošiljke zaplenijo.

Predsednik Jugoslovenskega novinarskega združenja Dušan S. Nikola-jević je odločil vodstvo beogradskega »Pokretac«, ker odputuje za dalj časa v Francijo, kjer bo izdal knjigo o naših socialnih in kulturnih razmerah.

Državni praznik in trgovine. Dne 1. decembra praznujemo državni praznik ujedinitelja troimenskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev z snovno državo pod

žezlom dinastije Karadjordjevičev. Gremij trgovcev odreja, da naj imajo člani gremija ta dan pred-poldne trgovine. Obletnica našega osvobojenja in ujedinitelja je brez dvoma naš največji praznik, ki ga bodo znali po zaslugi ceniti šele naši zanamci, zato bi že kazalo proslaviti to obletnico s popolnim počivanjem dela. Pogledite, kako slavé take praznike Čehi. Kdor zančuje se sam...

Grozno pokvarjena mladina. Pišejo nam: Maribor je glede spolne morale že pred vojno slovel kot druga Budapešta v minijaturi. Med vojno so zlo pogostili Habsburgovci (saj glede nadvojvoda Eugena se trdi, da je okužil ugledna meščanska dekleta), demoralizacija je nastala tako, da so bile bolnice prenapolnjene in da so voljaške patrolje po mestnem parku lovile ženske, tako da je prišla marsikateri poštena ženska v nevarnost, da so jo prijeli. So strašne posledice so se pokazale, ko so po vojni nasprotniki javnih hiš dosegli ukinitenje istih ter se tako dalo direktno koncesijo tajni in poulični prostituciji. Posledice pravino so strašne, ker je zlo prešlo od odraslih na najnežnejšo mladino. Šolske deklice po 12 let stare se nujajo same po ulicah in mestnem parku tudi starejšim moškim. Te dni je kazenski senat razpravljal o takem slučaju. Ne le obtoženec se je zagovarjal, da se mu je deklica sama ponujala in da jo je le rahil ker se je izdala, da je že 16 let stara, tudi deklica sama je to priznala, da se mu je dala opetovano rabiti perverzним načinom v parku in v ljudskem vrtu. Toda dekletce je obnem nehoté izreklo strašno obtožbo proti tistim, ki to zlo mirno gledajo: očé delavec se za otroke ne briga, matere nima, matere je ne more videti in tako se potepa po mestu in parku. Novi šef policije si bo stekel neizmernih zaslug na račun javne morale in bodočnosti naroda, ki se brez nadzorstva klani po ulicah s beračenjem, tatvinami in demoralizacijo.

Tvornica kekov in vrenocencev V. Bizjak & drug v Rogaski Stati ni odlikovana s nazivom: Kraljevi dvorni dobavitelj. V kolikor nam je znano, je to prva slovenska tvornica, ki je prešla ta odlični naslov.

Mast za Ljubljano. Mestna aprovizacija razprodala od 28. novembra t. l. nadalje na Pbljanski oesti št. 15, prvovrstno svinjsko mast po 82 K kg Vsaka stranka dobi do 5 kg brez nakazila. Javni in privatni zavodi dobe večjo količino proti nakazilu magistrata.

Odlikovanje. Njegovemu Veličanstvo je odlikovalo g. dr. Vladimirja Ravniharja, bivšega poverjenika za pravosodje, s redom Sv. Save II. stopena.

Koto jugoslovenskih sester je te dni razdelilo 10 vojnim sirotam mesečno podporo po 120 K.

Medicinci! Išče mladega doktorja medicine z zobotehničkim kurzom ali brez kurza v svrhu skupnega delovanja. Kapital na razpolago. Dopolje je nasloviti: Poste restante Beograd pod šifro »Atelje«.

Poraba električnega toka. Gremij trgovcev opozarja svoje člano na razglas mestnega magistrata, ki prepoveduje v trgovinah, razen onih z živili, porabo električnega toka po pol 5 uri zvečer dalje. Ker so zapretene kazni zelo stroge, priporočamo, da se člani strogo držé tega razglasa ter si za čas od 1. decembra t. l. do 28. februaria 1922 nabavijo druga svetila. Od dne 1. marca 1922 dalje je dovoljena zopet normalna poraba elektrike.

Trgovine pred Miklavžem in božičem. Gremij trgovcev razglasa: V smislu zakona smejo biti trgovine v Ljubljani v nedeljo pred sv. Miklavžem in v nedeljo pred božičem odprte od 7. zjutraj do 12. opoldne in od 15. do 18. popoldne. Načelnik.

Novomeška elektrika. Pišejo nam: V Novem mestu vladajo, kar se tiče elektrike, ki je last dr. Tomiča iz Ljubljane, strahovite razmere. Vsi smo se veselili, da dobimo končno električno razsvetljavo. Dobili smo jo, a kakšno! Danes gori, jutri ne, enkrat gori zjutraj, enkrat zvečer. Nikoli pa niti pol ure ne enakomerno in tudi tok je le mehakaj tako močan, kot bi moral biti po pogodbi. Novomeščani, ki rabijo luč tudi po dnevu (v laboratorijih, v lekarnah, v bolnicah, v kletih, v temnih lokalih, kjer se dela tudi podne-ju itd.), imajo le radko to veselje, da delajo lahko pri luči. Šeprav je drago plačujejo. Tudi v jutranjih urah navadno le brili elektrika. Vzrok leži predvsem v preslabi vodni sili v Luknji, ker požre preveč vode. Če še potem ne bi bilo dovolj sile, bi se morala odvzeti električna moč tudi žagi. Saj napeljava po mestu je prvo in tudi občina je prva sklenila tozadavno pogodbo. Sedaj se bo vpeljavala elektrika tudi po cestah, na kolodvoru in še v nekatera stanovanja. Nujno je torej, da preneha mlit takoj popolnoma s mletjem in se eventualno še ukline električna moč dr. Kasalovi žagi. Dovolj moči se itak še porabi za električni pogon novomeškega vodovoda v Stopičah. Po pogodbi imajo Novomeščani pravico zahtevati enakomerno in močno razsvetljavo, ne pa nekako svatlikanje, ugaševanje in nepetno zažarevanje! Dovolj drago plačujemo električno luč, zato pa tudi zahtevamo dobro luč. — Novomeščani!

Zopet luča obsodba občinskega sodišča. Iz Maribora nam pišejo: Izkazalo se je, da smo v zadevi čevljarskega mojstra Sulič v Mariboru prav tolnačili čudni razglas odločbe občinskega sodišča. Sulič je zdal dobil pisemno razsodbo (odločbo) s katero se ga obsodja na 100.000 kron globe ter 1 mesec zapor. To se pravi s drugimi besedami: moč je s družino vred popolnoma uničen, ker 100.000 K ne premore cela njegova čevljarija s vsemi mobilijami vred. Ta obsodba je še iz drugega vidika postala važna. Sulič je celo nekaj vodja v NSS torej iste stranke, ki je dozdaj tako toplo zagovarjala občinska sodišča kakor jih imamo zdaj. In g. Sulič je celo določen, da v mestnem občinskem zastopu prevzame mesto odstopivšega občinskega odbornika iz NSS. Ne da bi se spuščali v pravno pranje, le-ti je obsodba sploh utemeljena ali ne in recimo, da je res pretiral ceno 650 K za par pravzaprav luksuz-čevljev: smo radovedni kaj poreko za-govorniki občinskega sodišča kot takega (ne mislimo članov), da se obsodi sicer poštenega in uglednega človeka radi 100 K od izvedencev-konkurentov kot preveč zaračunieno ceno kar na 100.000 K in še 1 mesec zapor? In v tem slučaju še to: Sulič je politični tovariš podžupana Rogliča; zvedenec, ki je odločil njegovo obsodbo, je pa delovodja čevljarne, torej konkurent istega g. Rogliča ter njegovega brata.

Nepravilna opnik. Mesarski pomočnik Lojze Bukovec je nenavaden iztirjevalec dolgov. Sročil se je najvil v neki kavarni na Starem trgu in stopil k nekemu gospodu z resolutno zahtevo: »Daj mi 775 K, ki si mi jih dolžan!« Dotični gospod ni ustregel njegovim zahtevam, ker mu ni bil dolžan, je vzel brez vsakega nadaljnjega razgovora gospodov sukničič in izginil iz kavarne. Poklicali so stražnika, ki je »eksekutorja« prijel in odvedel na stražnico. Na policiji je nasilni mesarski pomočnik robančil in rekel, da mu je bil dotični gospod dolžan za »vamp-pec«. Stražnik ga je utaknil v zapor.

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je no doletel mučni boleznii znani ljubljanski veltrežec in posestnik g. Avgust Tomazič. Pokojnik si je z vstrajnim delom in veliko marljivostjo ustvaril lepo eksistenco. Bil je vedno zvest pristaš naše stranke. — V Leonišču v Ljubljani je umrla ga. Terezija Hrehorič, soproga našega dobrega pristaša g. Fr. Hrehoriča, trgovca na Starem trgu in ga. Pavla Malaverh, soproga našega odličnega somišljenika viš. nadzornika južne železnice g. E. Malaverha. — Nadalje je umrla v Ljubljani ga. Uršula Pečnik, soproga pisarniškega načelnika. Blag jim spomin!

Popravek. V sobotnem članku »Tučci v domovinu« je treba brati v četrtem odstavku zadnja vrsta: naravnega in ne narodnega razvoja.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Ponedeljek, 28. nov. Komedija smot-njav. E.
Torek, 29. nov.: Zaprtó.
Sreda, 30. nov.: Revizor. E.
Četrtek, 1. dec.: Slavosina predstava v spomin narodnega osvobojenja: 1.) Jugana, vila najmlajša; 2.) Komedija zmešnjav. Izven.
Petek, 2. dec.: Pampeliška. D.

Opera:

Ponedeljek, 28. nov.: Zaprtó.
Torek, 29. nov.: Labodje jezero. G.
Sreda, 30. nov.: Slavnostna predstava v spomin narodnega osvobojenja. — Na korist invalidom. Boris Godunov. Izven.
Četrtek, 1. dec.: Prodana nevesta. Izv. Patek, 2. dec.: Bohema. A.

Iz gledališnih krogov nam pišejo: Z ozirom na to, da se v obeli gledališnih vrši proslava državnega praznika na predvečer bi bilo gotovo umestno, da ste dne 1. t. m. drama in opera zaprti. Ze zaradi velikega koncerta združenja jug. novinarjev v Uniona. Glediško osobie bi bilo na državni praznik rado prosto, saj se lahko predstava »Prodane neveste« prestavi na kak drugi dan. — Naj uprava blagovoli to željo upoštevati!

Gregorčičev večer. 24. t. m. je poteklo 15 let, odkar je nehale utripati srce gorikiškega slava Simona Gregorčiča. Samosvestno primorsko dijaštvo ni smelo molče mimo tega dogodka. Zato je ljubljanska akademsko podružnica Udruženja jugoslovenske mladine izsnek. Primorja, doledno svojemu programu in v svesti si svojih kulturnih nalog, na prav lep in primeren način proslavila obletnico pesnikove smrti v četrtek 24. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Predsednik stud. jur. Josip Pavlin je s lepmi in pomembnimi besedami otvoril prireditvo, nakar so odloila 3 deklamacije Gregorčičevih pesmi in predavanje cand. phil. a. Čebokl-jar: Vigiini klic ob 15 letnici Gregorčičeve smrti. Na to je predsednik zaključil okramno — a lepo uspele prireditve, ki je družstvu le v čast in od katere smo mnogi utiš, da stopa naša mladina po dobroščatni, pravi poti idealizma.

Tis beča da temeljito i brzo nauči francuski, angleški in nemški, noka kupi Svehalne učbenike tih jezika. Dobijo se s avim knjižarama. Ilustrovane prospekte šole badava I. Marchant, knjižar, Zagreb, Moravska 22.

Najnovejša poročila.

REPUBLIKANSKI KONGRES IN RADIC.

Beograd, 28. novembra. (Izvirno) Včeraj dopoldne je bil kongres republikanske stranke v kavarni nasproti stare skupščine. Poročali so razni govorniki, med njimi posl. Gjonović in drugi o političnem položaju. Kongresa se je udeležil tudi podpredsednik Radičeve stranke dr. Basariček. Ta Radičev delegat je na kongresu izjavil, da ima Radič glede politike popolnoma svobodne roke. Zanimivo pa je dejstvo, da je dr. Basariček največ tekom dneva konferiral s najnik radikalne stranke dr. Janjičem.

KOMUNIST FABJANCIC JE V ITALIJI.

Beograd, 28. nov. (Izvirno). Komunisti so pošiljali v zaporu se nahajočim komunistom, udeležencem atentata na našega kralja razne knjige. Pošiljatelj knjig so bile zelo pogoste. Stranke je postala sumljiva. V knjigah so odkrili tajno korespondenco. Podčrtane so bile gotove besede tako, da so zamogli zaprti komunisti vedno spoznati položaj izven zaporov. Glavni korespondentje so bili bivši komunistični poslanci Kosta Novaković Pupin in Kaclerović. Sedaj so to tajno korespondenco dešifrirali. Iz teh tajnih dopisov je zanimivo sleded: »Naša stvar sijajno stoji! Fabijančič se nahaja na agitacijskem potovanju v Italiji.«

POLOŽAJ V SEVERNI ALBANII.

Beograd, 28. nov. (Izv.) Glasom poročil iz Severne Albanije traja še vedno boj med Miriditi in četami tiranske vlade. Zanimivo je dejstvo, da tiranska vlada anketne komisije, odposlane od Zveze narodov, ni poslala v severno Albanijo, ampak jo je dircirala v okolico Debra in na Ohridsko jezero. Tiranska vlada skuša na ta način dobiti čas, da pomiri Miridite in potem dokaže anketni komisiji ugodnejši položaj v severni Albaniji.

ZAGREBSKE ŽENE ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO.

Zagreb, 28. nov. (Izvirno). Včeraj so zagrebške žene priredile veliko manifestacijo za žensko občinsko volilno pravico. Priredile so velik shod, na katerem so razne gospodinje poročale o pravicah žene da dobi zastopstvo v občinski upravi. Prof. Mira Kočonda je v obširnem govoru poročala o vseh argumentih za žensko volilno pravico. Shod je bil pa dalje tudi zanimiv, ker so se razpravljala razna aktualna vprašanja. Ga. Martinić je go-

voril o draginji, ga. dr. Deželič-Kralj o šolski higijeni. Zaključni govor je imela ga. Adela Milčino-vič, govoreč o vplivu alkohola. Spre-jeta je bila resolucija, ki zahteva, da so ženam prizna volilna pravica za občinske zastope in da se občinski volilni red za Slovenijo raztegne na vso državo.

POTEGNjeni ITALIJANI.

d Rim, 27. nov. Po prečitaniu Schanzerjeve brzojavke v zbornici, v kateri Schanzer v polnem obsegu demontira izjave, o italijanski vojski, ki se pripisujejo Briandu, je izjavil minister Della Toretta, da bi nikoli ne bil podal izjave, kakor jo je bil podal v petek, če bi ne bil popolnoma prepričan, da se italijanski vojski ni zgodila nobena krivica in žalitev. Min. predsednik je izrazil svoje obžalovanje nad tem da so inozemski listi, ki so razširjali napačne vesti, povzročile greje in obžalovanja vredne incidente in je povdarjal da je dolžnost vsakega pravega Italijana vzdrževati prijateljske vezi Italije z narodom, s katerim se je Italija skupno borila v vojni in s katerim je morajo vedno vezati pristrčni odnošaji.

RENSKA REPUBLIKA.

d Berlin, 27. nov. »Berliner Tagblatte« piše o najnovešem načrtu renskih separatistov (Die rheinischen Sonderbrüder), ki nameravajo marajo vedno vezati pristrčni odhodnji četrtek proklamirati rensko republiko. Razen nekaterih industrijalcev, ki se boje davkov, nima-jo renski separatisti nikjer dosti pristašev.

TIPOGRAFSKA STAVKA V ITALIJI.

d Pariz, 27. nov. »La Nazione« poroča iz Florencie: V protest proti umoru dveh stavcev v Trstu, se prične v ponedeljek po vsej Italiji splošna stavka črkostavcev.

STAVKA GLEDALSKIH IGRALCEV.

Dunaj, 28. nov. (Izvirno.) Društvo gledaliških igralcev napoveduje za božične praznike stavko vseh dunajskih igralcev. Stavka je materijalna značaja, ker zahtevajo igralci povišanje plače.

AMERIKA ODPUSCA POLOVICO DOLGOV.

d Pariz, 27. nov. Poročila iz New Yorka trdijo, da se nameravajo Zedinjene države, če bi prišlo do mednarodne finančne konference, odreči polovici svojih vojnih terjatev napram Evropi pod pogojem, da izjavi Anglija, da je ravnotako pripravljena odpustiti polovico dolg-ga svojim dolžnikom.

Sokolstvo.

Ljubljanski Sokol naznanja svojim članom, da je preminul njega dolgoletni član brat Avgust Tomazič. Društveni odbor se udeležil pogreba po odposlanstvu, vse brate pa pozivljamo, da se pridružijo v čim večjem številu. Zbiramo se jutri v torek, dne 29. t. m. točno ob pol 4 popoldne v Narodnem domu.

Društvene vesti.

Koto jugoslovenskih sester ima svoj redno odborovo in zelo važno sejo za vse članice v četrtek 1. decembra ob 3 v društveni sobi. Šolski drevored 2/II. Pridite polnostojno!

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 30. novembra t. l. ob 20. v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta 12, pritično desno.

V Zireh nad Skofjo Loko, so ustanovili pevski kvartet »Bor«.

Zveza trgovskih gremijev in združenje trgovskih gremijev in združenje opozarja vse pripadnike trgovskega stanja, kakor tudi vse komercialno uradništvo industrijskih podjetij in denarnih zavodov, da se je trgovsko in bolniško podporno društvo v Ljubljani preosnovalo v smislu uredbe za zavarovanje nastavlencev zoper boleznii in nezgode, ki jo je izdalo ministarstvo za socialno politiko in je bila objavljena v Uradnem listu št. 198 dne 17. novembra 1921. S to izpremembo pravil sprejema sedaj trgovsko bolniško in podporno društvo moške in ženske trgovske nastavlence, aradnike in uradnike, brez ozira na starost in na zdravstveno stanje. Pogoji zavarovanja pri omenjenem društvu so mnogo ugodnejši in ugodnosti, ki jih nudi društvo za slučaj boleznii in nezgode svojim zavarovancem, kakor tudi njih rodbinskim članom, so mnogo večje, kakor pri okrajnih bolniških blaginjah. Normalni prispevek se je za rednega člana določil na 18 dinarjev mesečno, od katerega prispevka plača delodajalec ¼. Za učence in praktikan-te znaša mes. prispevek 3 D, vsaj prispevek za podporno fond 10 dinarjev.

Borze.

Zagreb, 28. novembra. (Izv.) Devize: Curih 55.—, 57.—, Pariz 20.2, 20.75, London 1185.—, 1195.—, Berlin 101.—, 103.—, Dunaj 4.25, 4.30, Praga 312.—, 315.—, Italija 11.75, 11.95, New York —, 295.— (kabel), Budapešta —, 35.—, Valuta: dolar —, 291.—, lira —, 11.70, napoleondri —, 1020.—, marke —, 110.—, avstr. krone —, 5.50, leji 190.—, 201.—, rubli —, 27.—.

Beograd, 28. novembra. (Izv.) Valuta: dolar 75.—, franc. frank 505.—, marke 31.—, leji 50.—, levi 44.—, Devize: London 295.—, Pariz 510.—, Praga 77.—, Dunaj 1.07, Milan 300.—.

d Curih, 26. novembra. Devize: Berlin 1.77, Holandija 187.60, New York 525, London 20.89, Pariz 36.10, Milan 21.10, Praga 5.60, Varšava 0.16, Zagreb 1.70, Budimpešta 0.60, Bukarešta 0, Dunaj 0.17, avstr. žig. krone 0.11. (Borna vest, ki se je priobčilo nekateri listi včeraj iz Curiha, je bila nepravilna. Napaka se je zgodila, kakor ugotavljala dopisni urad, vsled popačene transmissije.)

Raznoterosti.

Zita Habsburška je zopet noseča, zato je plovbo preko morja težko prenašala. Ko se je ladja pred Funchalom ustavila, je stala na krovu in jokala. Iz čolna so Zito prenesli na avto, ki je odpeljal vse spremstvo v treh avtomobilih v enonastropno, po tamošnjem običaju večnoma iz lesa zgraleno vilo, ki ima ime »Victoria«. Velika množica radovednecev je obdajala vilo, ko je došel karol s Zito. Pri tej priliki se je pripetil slučaj, da se dvignil iz bližnjega koruznega polja velik trop vrab, ki je s glasnim krikom krožil nad streho vile ter nato odletel k morju. Zita se je prestrašeno krizljala. Zena je torej prav stvarstveno praznoverna.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavsek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podrižnj.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5, v lastnem posloplju.

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana. Telefon št. 40 in 457

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Stanovanje išče
gospodična. Da tudi svojo posteljo. Ponudbe pod »D-a 8485« na upravo Slov. Naroda. 8485

Hišo
kupim v Ljubljani. Ponudbe z navdubo cene in ulice pod „ceno“ 8479 na upravo tega lista do 4. dec. 8479

Novosti božičnih
in noveletnih razglednic
priporoča
M. Tičar, Ljubljana.

Gospod išče elegantno mebljano sobo.
Plača tudi 1.000 K. Ponudbe pod V. V. hotel UNION soba št. 47, Ljubljana. 8518

Meblirano sobo
s posebnim vhodom išče soliden gošpod za takoj. Najemnina postranska stvar. Naslov pove uprava Slov. Nar. 8486

Kupi se
star, dobro ohranjen šivalni stroj. Ponudbe pod „Šivalni stroj“, poštno ležeče, Ljubljana. 8482

Sprejmeta se
dva dijaka ali gospodični na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava Sl. Nar. 8519

Proda se
večja množina olinjanih ali zamenjati za gnoj. Polzve se: Zg. Šiška 7. 8517

Sprejmemo se
kospodje in gospodična na dobro domačo hrano. Naslov pri upravi Sl. Nar. 8520

Spretno ključavničarje
strugarje za reze in stanice, mlade delavce in delavke, sprejma „Mistral“, Domžale. — Odda tudi montirane ključavnice v domače delo. 8482

Dve boljši sobi
če mogoče brez pohištva. Pšcem v ardnal mesta. Ponudbe pod P. V. 8458 na upravo Slov. Naroda. 8458

Kepim trgovsko hišo
ali gostilno na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe pod „Prometna kraj“ 8455 na upravo Slov. Naroda. 8455

Tri dobre izurjene slaščičarske pomočnike
sprojmo takoj!
Prva gorenska izdelovalnica praga Zajnega reciva in kaka K. VIDIC, Jozsonice - Fužine, Gorenjsko. 8451

Gospodična
išče mesto za pomoč gospodinj. Je spretna v šivanju in vseh gospodinjstvih delih. Naslov pri upravi Slov. Nar. 8507

Izurjenega koncipijenta
išče za takojšnji nastop odvetnik dr. Fero Müller v Mariboru. 8516

Mleka
potrebujemo stalno 15 do 20 litrov dnevno. Ponudbe se: Kavarova Stoa.

Raznašalec
v starosti od 14 do 18 let se išče za pisarno. Ponudbe z navdubo pište pod „Marjivt 1806“ na upravo Sl. Nar. 8518

Iščem družabnika
z večje vsote denarja za večje leane industrijo. Polzve se v informacijah pisarni Joško Sever, Dunajska c. 5. 8488

Imam na prodaj
večjo množino lepe debele repe, šiške, kase in ajde. Oddam v partijah ali na drobno ter pripeljem b'ago na dom. Ponudbe na Jovno Mubad Zapego, p. Smlednik. 8512

Učenka
15 let stara se sprejma v trgovino z mehanimi blagom. Hrana in stanovanje in drugo v h. M. Janke Šušarova, Starš trg pri Rečku. 8513

Pozor!
zaradi družinskih razmer se prodaj akaj trgovina s več lokali, za vsako obrti dobra, v najprometnejšem kraju v Mariboru. Ponudbe pod »Trgovina 8510« na upravo Slov. Naroda. 8510

Radi opustitve trgovine
se prodaj 65.000 kom. karbidnih gorilcev, 200%, pod današnjimi cenami. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 8514

Jože Florjančič
ad. unikt juž. šol.
Pavla Florjančič roj. Krebelj
poročena 27. novembra 1921.
Maribor Gorica

Tovorni avto
3 tonski v dobrem stanju tvrdeke Graf & Stiff naprnda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8515

Zahvalimo se prsično vsem, ki so spremili na zadnji poti našo ljubljeno
MINKO
Posebno pa se zahvalimo preč duhovščini, čast. sestram usmiljenkam, šolskemu vodstvu in učiteljstvu ki je s svojim krasnim petjem dalo zadnji pozdrav svoji tovarišici.
Zahvalimo se vsem, ki so darovali vence.
Tebi ljubljena Minka naj pa sveti večna luč in večni Bog naj podeli Tvoji duši pokoj!
V Mengšu, 24. novembra 1921.
Jelenovi.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalno vest, da nas je naša nad vse ljubljena, nepozabna in vzorna soproga, mati, hči, tača, teta in svakinja, gospa
Pavla Malaverh
soproga vlijegega nadzornika juž. želez.
27. novembra po kratki, a mukopolni bolezni, ki jo je včasih in potrpežljivo prenašala, za vedno zapustila.
Pogreb dragice pokojnice se bo vršil v torek, 29. novbr. ob 3. pop. iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Naj počiva v miru! Prosimo tihga sožalja.
V Ljubljani, dne 28. novembra 1921.
Emerik Malaverh, soprog. Otan, Ervin, sinova. Erna, hči. Univ. med. dr. Marjolj Neuberger, zet. Marija Petsche - Weber, mati.

MAJKE!
Zahtevajte povsod samo **MOKO ZA OTROKE**
Salubra
1 litra K 26—
Najboljša hrana za dojenčke.
Zelo olajšujoča sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.
DOBI SE POVSD.
Tovarna kemikah predmetov hrane „SALUBRA“ D. D. ZAGREB
Belačkova ul. št. 7-8.
Trgovina: NOVA GRADIŠKA.

Mestni pogrebni zavod.
V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospod
Avgust Tomazič
veletrgovec in posestnik v Ljubljani
v nedeljo, dne 27. t. m. ob 8. uri zjutraj po daljšem hiranju bogavdan mirno preminul, star 59 let.
Pogreb dragice rajnika bo v torek, dne 29. novembra 1921 ob 4. popoldne iz mrtvaške veže obče javne bolnišnice (Zaloška cesta) na pokopališče k Sv. Križu
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih župnih cerkvah.
V Ljubljani, dne 27. novembra 1921.
Žalujote sorodstvo.

V najem se odda
sedlarstva delavnica, s stanovanjem (za celo družino) na jako prometnem kraju na Bledu. Več se polzve v Lescah št. 5, Gorenjsko.

Spedijska firma
Ludovik Ševar,
vd. na Bledu izvrhuje točno in najhitreje vse v to stroko spadajoče poste, tudi osarjanje. 8535

Mehlovano sobo
s posebnim vhod m. v sredini mesta, išče mlad akad. izobražen, soliden bančni uradnik s 1. dec. Ponudbe pod „Zi-ma 8436“ na upravo lista. 8436

Trgovski potnik
kateri potuje po Jugoslaviji, se pozivja, ako bi hotel vzeti kakaj predmetov manufakturne v razpredalo. Ponudbe pod „Potnik v Jugoslaviji“ 158 Poštoleče Ljubljana. 8483

Kupi se
priprava za avtogone varjenje, kompletna ali pa deli, in težkome steklenice za kisik. Ponudbe pod „Kupi se“ na Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 8348

2 kompletni egal stružniol
za železe 150 X 780 prizmoval postelj vrsta gr delj, i ne popolnoma kompleten s roj za oblaenje za mizirstvo (Wolzhelmmaschine)
se prodaj. Ponudbe pod „Stružnica“ sprejema Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana Kongresni trg 3. 8524

Automotor
40 — 80 HP eventualno nekompleten in
3-5 HP dynamo ali motor
110 — 120 Volt (enakosmerni tok) se kupi. Ponudbe pod „Automotor“ sprejema Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 8523

Zimskih moških kaputa, nistara moderatih
u više boja br. 44, 46, 48, 50 i 52
1 komad dinara: 300.
Na više znatno jeftinije šaljem poštom sa poštarinom po dinara: 310 komad. Kolonijalna radnja
Djordja Gavrilovića,
Beograd, Kralja Petra 62. Telefon 143.

RAZGLAS.
V pisarni uprave dravske artilerijske delavnice v Ljubljani in na ljubljanskem polju, se bo vršila 27. 28. 29. 30. in 31. decembra 1921. vsakokrat ob navedenih dneh ob 8. uri

Javna ustmena dražba
za prodajo 48 avtomobilov in 1 električnega priklopnega voza.
Vsak avto se prodaj poseamezno najpovoljnijemu ponudniku. Pogoji za to dražbo se lahko ogledajo v upravi dravske artilerijske delavnice (Topniški arzenal) v Ljubljani, avtomobili pa, ki se bodo prodajali na Ljubljanskem polju, vsak dan do dneva dražbe med uradnimi urami.
Vsak dražbenik položi pred dražbo kavcijo in sicer:
a) Podaniki kraljevstva SHS 5%, od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil in
b) inozemci 10%, od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil
Kavcije onih dražbenikov, kateri so izlicitirali vsaki posamezni avtomobil se sadržijo do rešitve dražbe, ostale pa se vrnejo takoj.
Pozivljajo se vsi interesentje, da prisostvujejo tej dražbi.
Iz pisarne komande dravske divizijske oblasti I. broj 6487. v Ljubljani.

Mestni pogrebni zavod. +
Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, predobra mati, stara mati, sestra, teta, in tača, gospa
Uršula Pečnik
v ponedeljek, dne 28. novembra 1921 po daljšem bolehanju in hudem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere boguvdano v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne rajnice bo v sredo, dne 30. t. m. ob 2. pop. iz obče deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Jakoba.
V Ljubljani, 28. novembra 1921.
Franz Pečnik, pisarniški načelnik, soprog; — Fran Pečnik, deč. sodni svetnik, sin; — Ivanka Megolič roj. Pečnik, hči; — Josip Megolič, poštni kontrolor, zet; — Lea Pečnik roj. Jug, sinaha. Vnuhinje in ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod. +
Kreherič Fran, trgovec, javlja v svojem in v imenu svojega otročka, da je njegova srčno ljubljena soproga im mati, gospa
Terezija Kreherič
danes po kratki, trpljenja polni bolezni mirno boguvdano preminula.
Pogreb nepozabne družice bo v sredo, dne 30. novembra 1921 ob 4. popoldne iz sanatorija Leoniča na Zaloški cesti na pokopališče k Sv. Križu.
Blag jej spomin!
V Ljubljani, dne 28. novembra 1921.
Za ino... dsvozena Valentina Kopitar.